

INTERNE NOTA No. 184

DE FINANCIËLE POSITIE VAN LANDBOUWBEDRIJVEN IN HET BOEKJAAR 1971/'72
 (Voorlopige Cijfers)

Opzet van het onderzoek

De financiële positie van landbouwbedrijven in het boekjaar 1971/'72 is zowel van het totaal aantal bedrijven als van de eigendomsbedrijven in totaal en van de pachtbedrijven in totaal weergegeven in:

- een balans per 1 mei 1971 en per 1 mei 1972;
- een staat van inkomensvorming en inkomensbesteding in het boekjaar 1971/'72;
- een schema, waarin een samenvatting wordt gegeven van de inkomens- en vermogensvorming, alsmede van de bruto-investeringen in het boekjaar 1971/'72 en de financiering hiervan.

Een uitvoerige toelichting op de diverse posten is vermeld in publikatie 3.36 blz. 37 t/m 41.

De cijfers in deze interne nota zijn gebaseerd op de gegevens van 718 bedrijven, die deel uitmaken van de 764 steekproefbedrijven, die naast de gewone bedrijfseconomische boekhouding ook een financieringsboekhouding hebben.

Van de 764 bedrijven waren 46 bedrijven (= 6%) op 12 december 1972 nog niet uitgewerkt. De gegevens van deze bedrijven zijn derhalve niet in het onderzoek opgenomen. Het is echter niet te verwachten dat het beeld zou zijn veranderd daar de ontbrekende bedrijven uit verschillende bedrijfstypen bestaan.

De 718 bedrijven vertegenwoordigen 104318 landbouwbedrijven van meer dan 5 ha, waarvan het hoofdberoep van de grondgebruiker akkerbouwer en of veehouder is per 1 mei 1971. De fruitbedrijven en overige tuinbouwbedrijven met meer dan 50% tuinbouw zijn niet vertegenwoordigd.

De 718 bedrijven zijn naar bedrijfstype en bedrijfsgrootte ingedeeld volgens de EEG-codering, waarbij tevens onderscheid is gemaakt tussen eigendomsbedrijven en pachtbedrijven (zie tabel 1).

Een eigendomsbedrijf is een bedrijf waarvan het bedrijfshoofd:

- twee derde of meer van de grond in eigendom heeft (ook als de gebouwen niet in eigendom zijn);
- een derde tot twee derde van de grond + de gebouwen in eigendom heeft.

In tabel 2 zijn de wegingscoëfficiënten aangegeven. Het blijkt dat per groep 0,3% (wegingscoëfficiënt = 313) tot ruim 3% van het universum is vertegenwoordigd. De bedrijfsresultaten van de grotere bedrijven vertonen een grotere spreiding dan van de kleinere bedrijven. Daarom zijn de steekproefpercentages van de groepen grotere bedrijven hoger dan van de groepen kleinere bedrijven.

Tabel 1. Indeling van de bedrijven naar bedrijfstype en -grootte (E = eigendomsbedrijf; P = pachtbedrijf)

Belangrijkste produktie- richting (Bij 2 produktie- richtingen is de eerste- noemde de belangrijkste; zie ook Landbouwcijfers 1971 bladz. 52)	Bedrijfs-grootte												Totaal aantal bedrijven						
	5-10 ha		10-15 ha		15-20 ha		20-30 ha		30-50 ha		50-100 ha		≥100 ha		E	P	E	P	
	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P					
Akkerbouw	2	6	4	4	6	6	12	27	14	30	8	13	1	-	-	-	-	47	86
Akkerbouw + Tuinbouw	1	1	1	2	-	1	2	4	1	-	-	-	-	-	-	-	-	5	8
Akkerbouw + Rundvee	1	1	3	3	1	3	6	4	-	9	2	3	-	-	-	-	-	13	23
Akkerbouw + Varkens en of Kippen	-	-	1	-	1	1	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	3	2
Rundvee	28	13	38	31	30	37	50	46	13	14	3	1	-	-	-	-	-	162	142
Rundvee + Akkerbouw	2	-	3	3	4	2	2	7	4	5	-	3	-	-	-	-	-	15	20
Rundvee + Varkens en of Kippen	14	4	15	7	9	5	7	4	-	1	-	-	-	-	-	-	-	45	21
Varkens	20	7	11	3	2	-	1	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	34	11
Kippen	3	2	6	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10	3
Varkens + Kippen	2	-	2	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5	-
Varkens en of Kippen + Akkerbouw	-	1	1	-	-	1	1	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	2	4
Varkens en of Kippen + Rundvee	13	5	15	2	9	4	4	3	1	-	-	-	-	-	-	-	-	42	14
Totaal aantal bedrijven	86	40	100	55	64	60	85	98	34	59	13	22	1	1	1	1	1	365	309

Tabel 2. Wegingscoëfficiënten per groep van bedrijven

Belangrijkste produktierichting (Bij 2 prod. richtingen is de eerst- genoemde de belangrijkste; zie ook Landbouwcijfers 1971 bladz. 52)	Bedrijfs grootte																	
	5-10 ha		10-15 ha		15-20 ha		20-30 ha		30-50 ha		50-100 ha		≥ 100 ha					
	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P	E	P
Akkerbouw	253	76	142	97	87	117	69	48	105	62	80	56	82	-	-	-	-	-
Akkerbouw + Tuinbouw	253	76	142	97	-	117	69	48	105	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Akkerbouw + Rundvee	253	76	138	150	245	70	116	120	-	66	80	29	-	-	-	-	-	-
Akkerbouw + Varkens en of Kippen	-	-	130	-	245	60	-	-	200	-	-	29	-	-	-	-	-	-
Rundvee	276	313	205	156	217	141	98	101	125	143	59	56	-	54	-	-	-	-
Rundvee + Akkerbouw	208	-	228	228	114	210	116	103	101	66	-	56	-	-	-	-	-	-
Rundvee + Varkens en of Kippen	239	273	199	208	216	184	116	113	-	66	-	-	-	-	-	-	-	-
Varkens	177	112	148	208	184	-	113	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kippen	177	112	148	-	184	-	-	28	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varkens + Kippen	177	-	148	-	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Varkens en of Kippen + Akkerbouw	-	112	130	-	-	60	113	28	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Varkens en of Kippen + Rundvee	262	217	229	208	161	184	110	67	145	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Resultaten van het onderzoek

De vermogenspositie

De vermogenspositie blijkt uit de balans die een beeld geeft van de bezittingen en van het vermogen waarmee deze bezittingen zijn gefinancierd. (zie bijlage 1)

In tabel 3 wordt een samenvatting van de balansposten gegeven.

Tabel 3. De balans per 1 mei 1971 en per 1 mei 1972 (x 1 miljard gulden)

	1-5-1971	1-5-1972	mutaties
Vastgelegde middelen in het bedrijf	19,3	20,4	+ 1,1
Vlottende + liquide middelen in het bedrijf	1,1	1,4	+ 0,3
Middelen buiten het bedrijf	2,1	2,4	+ 0,3
Balanstotaal debet	22,5	24,2	+ 1,7
Vreemd vermogen op lange termijn in bedrijf	4,6	4,8	+ 0,2
Vreemd vermogen op korte termijn in bedrijf	1,0	1,0	- 0,0
Schulden buiten het bedrijf	0,1	0,1	+ 0,0
Eigen vermogen	16,8	18,3	+ 1,5
Balanstotaal credit	22,5	24,2	+ 1,7
Eigen vermogen in procenten balanstotaal	74,9	75,8	+ 0,9
Eigen vermogen in procenten bedrijfsvermogen	82,8	84,1	+ 1,3

Op 1 mei 1972 bedroegen de totale investeringen in de bedrijven (exclusief gepachte grond en gebouwen) bijna 22 miljard gulden en de middelen buiten het bedrijf hadden een waarde van ruim 2 miljard gulden.

Uit bijlage 1 blijkt dat de middelen in het bedrijf voornamelijk bestaan uit grond en gebouwen. De grond is op de balans opgenomen tegen gemiddeld f 6 500,- per ha.

De mutaties hebben ten aanzien van de vastgelegde middelen in het bedrijf betrekking op netto-investeringen gedurende het boekjaar 1971/72.

Het vreemd vermogen op lange termijn bedroeg op 1 mei 1972 f 4,8 miljard. Hiervan bestond: f 2,4 miljard uit leningen van boerenleenbanken;

f 1,7 miljard uit leningen van familieleden;

f 0,7 miljard uit overige leningen.

De mutaties in het vreemde vermogen op lange termijn gedurende het boekjaar 1971/72 bestonden voor verreweg het grootste deel uit leningen van boerenleenbanken.

Het eigen vermogen is toegenomen met f 1,5 miljard. In procenten van het balanstotaal was dit op 1 mei 1972 bijna 1% hoger dan op 1 mei 1971 (resp. 75,8% en 74,9%).

De middelen buiten het bedrijf bestaan voor 't grootste deel uit spaarbankgelden.

De inkomenspositie

In tabel 4 wordt een samenvatting gegeven van de inkomensvorming en van de inkomensbesteding in het boekjaar 1971/72.

Uit deze tabel 4 blijkt duidelijk dat de inkomsten die naast het arbeidsinkomen van de ondernemer worden verkregen, in de landbouw van grote betekenis zijn. Deze overige inkomsten bestaan voornamelijk uit niet-uitbetaalde arbeidskosten, uit niet-uitbetaalde rente- en pachtkosten van eigen bedrijfsmiddelen en uit privé-ontvangsten (zie bijlage 2). Deze overige inkomsten bedragen tezamen f 1,6 miljard; d.i. slechts f 0,5 miljard minder dan de arbeidsinkomens van de ondernemers, die uit de bedrijfsexploitatie zijn verkregen. Door de overige inkomsten is tevens te verklaren dat ondanks een bedrijfseconomisch verlies van 46 miljoen gulden in het boekjaar 1971/72 1,2 miljard gulden in de landbouw is gespaard. Het totale gezinsinkomen was namelijk f 3,7 miljard. Aan belastingen en premies AOW enz. is f 0,6 miljard betaald, zodat het besteedbaar inkomen f 3,1 miljard bedroeg, waarvan f 1,9 miljard ten behoeve van het gezin is besteed en de overige f 1,2 miljard kon worden bespaard.

Tabel 4. Inkomensvorming en inkomensbesteding.

Netto-overschot (berekend op pachtbasis)	f - 0,1 miljard
Berekend loon van de ondernemers (f 7,15 per uur)	" 2,2 "
Arbeidsinkomen van de ondernemers	f 2,1 miljard
Kosten, die geen uitgaven zijn (dus: inkomen)	" 1,1 "
Privé-inkomsten en incidentele bedr.opbrengsten	" 0,5 "
Totale gezinsinkomsten (excl. betaald loon gezinsleden)	f 3,7 miljard
Betaald aan belasting en premies volksverzekeringen	" 0,6 "
Besteedbaar gezinsinkomen	f 3,1 miljard
Totale gezinsuitgaven	" 1,9 "
Besparingen	f 1,2 miljard

Een spreiding van het besteedbaar inkomen is aangegeven in tabel 5. Ook is in deze tabel aangegeven hoeveel er is bespaard per inkomensklasse. Voorts is uit de accumulatievrij frequentieverdeling af te lezen hoeveel procent van de bedrijven beneden een bepaalde inkomensklasse liggen en hoeveel procent inkomen dit percentage bedrijven heeft ontvangen van het totale inkomen.

Zo is b.v. op 68% van de bedrijven 50% van het inkomen ontvangen. In de z.g. Lorenzgrafiek is deze inkomensongelijkheid tot uitdrukking gebracht.

De financiering van de investeringen in het boekjaar 1971/72

Uit het schema van bijlage 2 blijkt dat er in het boekjaar 1971/72 bijna f 1,7 miljard is geïnvesteerd, waarvan f 0,3 miljard in grond, f 0,4 miljard in gebouwen, f 0,4 miljard in vee en tevens f 0,4 miljard in werktuigen en machines.

De totale financieringsmiddelen waren f 2,2 miljard. Ze bestonden uit:

- afschrijvingsbedragen	f 0,5 miljard
- toeneming van het eigen vermogen	" 1,5 "
- toeneming vreemd vermogen lange termijn	" 0,2 "
Totale financieringsmiddelen	f 2,2 miljard

Van de totale financieringsmiddelen is derhalve f 0,5 miljard niet geïnvesteerd in duurzame produktiemiddelen, maar belegd buiten het bedrijf (f 0,2 miljard) en aangewend voor verbetering van de liquiditeitspositie (f 0,3 miljard).

De bruto-investeringen gedurende het boekjaar 1971/72 zijn voor 88,8% gefinancierd uit eigen middelen (toeneming van het eigen vermogen en afschrijvingsbedragen).

De rentabiliteit van het bedrijfsvermogen

Onder de rentabiliteit van het bedrijfsvermogen wordt verstaan de verhouding tussen het netto-overschot vermeerderd met incidentele bedrijfsopbrengsten, met de berekende rente (7 1/2%) en met de nettopacht enerzijds en het totale bedrijfsvermogen (= totale vastgelegde, vlottende en liquide middelen in het bedrijf) anderzijds.

Het bedrijfsvermogen bedroeg in het boekjaar 1971/72 gemiddeld f 21,1 miljard.

De opbrengst van dit vermogen bestond uit:

- f 55 miljoen netto-overschot (+ incidentele bedr.opbrengsten);
- f 593 miljoen berekende rente (over veestapel, dode inventaris en omlopend vermogen);
- f 183 miljoen nettopacht; d.i. saldo van berekende pacht (f 485 miljoen) en afschrijving gebouwen (f 215 miljoen) + overige eigenaarslasten (f 87 miljoen)

Totaal f 831 miljoen opbrengst van f 21,1 miljard vermogen = 4% rendement.

In de boekjaren 1969/70 en 1970/71 was het rendement 3,8%, resp. 0,3%.

Wordt van de opbrengst van het vermogen de betaalde rente (f 336 miljoen) afgetrokken, dan resteert een bedrag (f 495 miljoen) waarmee de rentabiliteit van het eigen bedrijfsvermogen kan worden aangegeven. Dit is in het boekjaar 1971/72 3,1%.

Tabel 5. Indeling van de landbouwbedrijven naar besteedbaar gezinsinkomen (boekjaar 1971/72)

	Aantal bedrijven in %	Gezins- inkomen in %	Gemiddeld per bedrijf		
			gezins- inkomen	bespa- ringen	spaarquote
Minder dan f 10 000	3,2	0,5	f 4 600	f - 6 600	- 142%
f 10 000 tot f 15 000	7,7	3,2	" 12 700	" - 1 800	- 14%
f 15 000 tot f 20 000	13,1	7,6	" 17 500	" 3 000	17%
f 20 000 tot f 25 000	20,3	14,8	" 22 200	" 6 100	27%
f 25 000 tot f 30 000	10,2	9,4	" 27 800	" 9 500	34%
f 30 000 tot f 35 000	13,4	14,2	" 32 300	" 12 700	39%
f 35 000 tot f 40 000	10,7	13,2	" 37 300	" 16 500	44%
f 40 000 tot f 50 000	11,2	16,1	" 43 900	" 20 700	47%
f 50 000 en meer	10,2	21,0	" 62 300	" 35 900	58%
Totaal aantal bedrijven	100,0	100,0	f 30 400	f 11 700	39%

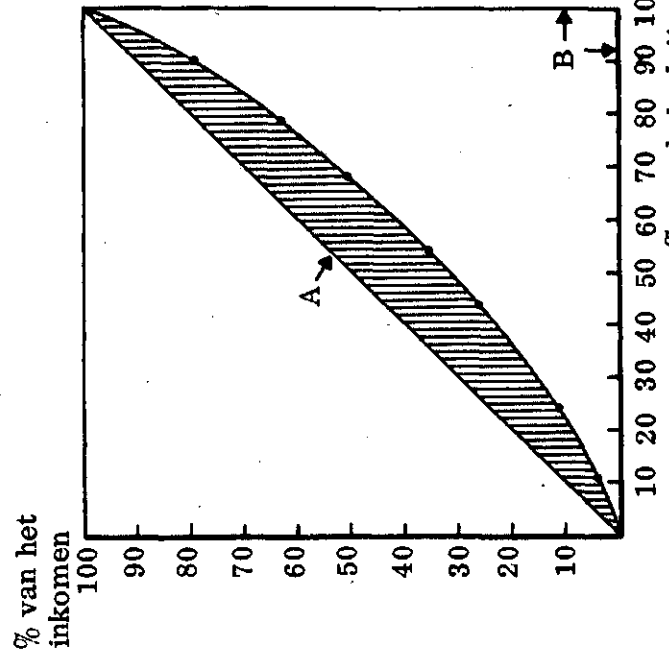
Geaccumuleerde verdeling	Aantal bedrijven	Gezins- inkomen
< 10 000	3,2%	0,5%
< 15 000	10,9%	3,7%
< 20 000	24,0%	11,3%
< 25 000	44,3%	26,1%
< 30 000	54,5%	35,5%
< 35 000	67,9%	49,7%
< 40 000	78,6%	62,9%
< 50 000	89,8%	79,0%
alle inkomens	100,0%	100,0%

De nevenstaande Lorenz-grafiek geeft inzicht in de inkomensongelijkheid.

Op de horizontale as zijn de bedrijven naar oplopend inkomen gerangschikt.

De curve van de inkomensverdeling verloopt tussen de twee uitersten van algehele gelijkheid (lijn A) en algehele ongelijkheid (lijn B).

Het gearceerde gedeelte van de Lorenz-grafiek biedt dus

Eigendomsbedrijven en pachtbedrijven

In de bijlagen 3 t/m 6 zijn de balans- en inkomensstaten gegeven van zowel de eigendomsbedrijven in totaal als van de pachtbedrijven in totaal.

Volgens de definitie van bladz. 1 zijn er - na weging - 66 680 eigendomsbedrijven en 37 638 pachtbedrijven. De eigenaars zijn gemiddeld 47 jaar en de pachters zijn gemiddeld 43 jaar oud. (Geboortejaren resp. 1924 en 1928.)

januari 1973

S. Aukema
J. v.d. Lely

BIJLAGE I

Balansen van 104318 landbouwbedrijven (groter dan 5 ha; hoofdberoep landbouwer), berekend op basis van 718 steekproefbedrijven.

Boekjaar 1978/72	1-5-1971	1-5-1972	Mutaties
DEBIT (x 1 miljoen gulden)	982 701 ha	1 018 903 ha	56 202 ha
Oppervlakte grond in eigendom (kadastraal)			
Middelen in het bedrijf:			
1 grond	6442	6757	+ 315
2 gebouwen	4661	4781	+ 120
3 pachtersinvesteringen	239	288	+ 49
4 veestapel	5060	5442	+ 382
5 dode inventaris	1964	2084	+ 120
6 veldinv. + voorr. grond- en hulpstoffen	517	612	+ 95
7 ledenkapitaal + deelnemingen	295	337	+ 42
8 transitorische posten	96	138	+ 42
Totaal vastgelegde middelen	19 274	20 439	+ 1 165
9 voorraden eindprodukt	18	19	+ 1
10 vorderingen (incl. wissels)	678	793	+ 115
11 lopende rekening bij banken	304	436	+ 132
12 kas + giro	109	127	+ 18
Totaal vlottende en liquide middelen	1109	1375	+ 266
Totaal vermogen in het bedrijf	20383	21814	+ 1431
Middelen buiten het bedrijf:			
13 grond en gebouwen	456	514	+ 58
14 vorderingen op lange termijn	194	191	- 3
Totaal vastgelegde middelen	650	705	+ 55
15 vorderingen op korte termijn	1	1	0
16 effecten	268	289	+ 21
17 spaarbanksaldo	1225	1374	+ 149
Totaal vlottende middelen	1495	1665	+ 170
Totale middelen buiten het bedrijf	2145	2370	+ 225
Balanstotaal	22528	24184	+ 1656
Totale eigen vermogen (in en buiten het bedrijf)	16 874	18 340	+ 1466
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	74,9	75,8	+ 0,9
Eigen vermogen in % van het bedrijfsvermogen	82,8	84,1	+ 1,3

Boekjaar 1978/72	1-5-1971	1-5-1972	Mutaties
CREDIT (x 1 miljoen gulden)	982 701 ha	1 018 903 ha	56 202 ha
Oppervlakte grond in eigendom (kadastraal)			
Vermogen in het bedrijf:			
18 leningen van coöperatieve banken	2212	2368	+ 156
19 leningen van overige banken	173	185	+ 12
20 leningen van verzekeringsmaatschappijen	79	78	- 1
21 leningen van familieleden	1747	1721	- 26
22 leningen van overige particulieren	239	257	+ 18
23 ruilverkavelingsverplichtingen e.d.	174	204	+ 30
Totaal vreemd vermogen op lange termijn	4 624	4 813	+ 189
24 leverancierskrediet	492	471	- 21
25 lopende rekening bij banken	346	351	+ 5
26 overige bedrijfsschulden	138	144	+ 6
Totaal vreemd vermogen op korte termijn	976	966	- 10
Eigen vermogen in het bedrijf	14783	16035	+ 1252
Totaal vermogen in het bedrijf	20383	21814	+ 1431
Vermogen buiten het bedrijf:			
Totale schulden buiten het bedrijf	54	65	+ 11
Eigen vermogen buiten het bedrijf	2091	2305	+ 214
Totaal vermogen buiten het bedrijf	2145	2370	+ 225
Balanstotaal	22528	24184	+ 1656
Totale eigen vermogen (in en buiten het bedrijf)	16 874	18 340	+ 1466
Eigen vermogen in % van het balanstotaal	74,9	75,8	+ 0,9
Eigen vermogen in % van het bedrijfsvermogen	82,8	84,1	+ 1,3

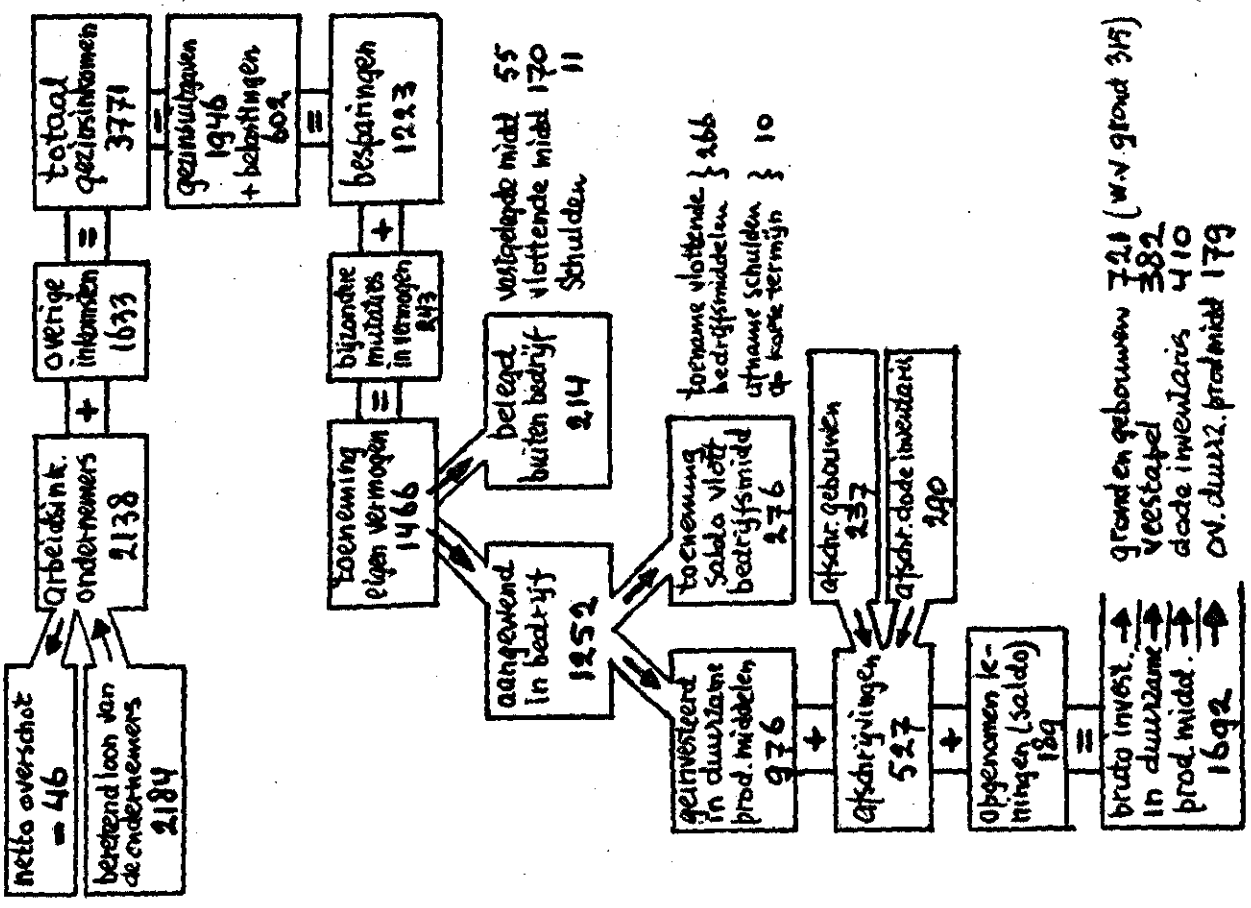
(X I miljoen gulden)

— opbrengsten grons kadastraal 2 046 300 ha
Opervlaakte cultuurgrond 1 906 918 ha

1.	netto-overschot (op pachtbasis)	- 46
2.	berekend loon van de ondernemer	2184
3.	arbeidsinkomen van de ondernemer	2138
4.	incidentele bedrijfsopbrengsten (netto)	101
5.	berekende rente (over vee, dode inventaris enz.)	593
6.	berekende pacht (van grond en gebouwen in eigendom)	485
7.	betaalde rente van langlopende leningen	af } 386
8.	betaalde rente van kortlopende bedrijfsschulden	af } 215
9.	afschrijving op bedrijfsgebouwen	af } 87
10.	overige eigenaarslasten	446
11.	niet uitbetaalde vergoeding voor bedrijfsvermogen	2679
12.	ondernemersinkomen	343
13.	berekend loon van de boerinnen	454
14.	berekend loon van overige gezinsleden	af } 35
15.	betaald loon aan gezinsleden	742
16.	niet-uitbetaald loon gezinsleden	3401
17.	gezinsinkomen uit het bedrijf	370
18.	opbrengsten van privé-bezittingen	3771
19.	uitkeringen van verzekeringen (vnl kinderbijslag)	603
20.	overige neveninkomsten	3169
21.	totale privé-inkomsten	1321
22.	totaal gezinsinkomen	493
23.	betaald aan belasting en premies volksverzekeringen	85
24.	besteedbaar gezinsinkomen	47
25.	huishoudgeld (incl. verbr.prod. uit eigen bedrijf)	1946
26.	overige kosten van levensonderhoud	1223
27.	betaald aan vrijwillige verzekeringspremies	208
28.	schenkingen en giften	2
29.	totale gezinsuitgaven	33
30.	besparingen	1466
31.	erfenissen en schenkingen	
32.	koerswinst op effecten	
33.	boekwinst grond + schadevergoedingen	
34.	toeneming van het eigen vermogen	

Besparingen = 32 % van totaal gezinsinkomen
Besparingen = 39 % van besteedbaar gezinsinkomen

**Overzicht van de inkomensvorming, inkomens -
 besteding en de financiering van de investeringen**

BIJLAGE 3

Balansen debet van 104318 landbouwbedrijven ingedeeld naar eigendomsbedrijven en pachtbedrijven.

	66680 eigendomsbedrijven		37638 pachtbedrijven	
	1-5-1970	1-5-1972 mutaties	1-5-1970	1-5-1972 mutaties
Boekjaar 1970/72				
Oppeervlakte grond in eigendom (kadastraal)	913443 ha	+ 43843 ha	69258 ha	+ 22359 ha
Middelen in het bedrijf:				
1 grond	5927	+ 216	514	+ 100
2 gebouwen	4008	+ 54	653	+ 66
3 pachtersinvesteringen	6	+ 11	231	+ 38
4 veestapel	3244	+ 240	1959	+ 143
5 dode inventaris	1136	+ 72	878	+ 47
6 veldinv. + voorr. grond- en hulpstoffen	318	+ 59	236	+ 37
7 ledenkapitaal + deelnemingen	188	+ 18	130	+ 23
8 transitorische posten	56	+ 24	40	+ 18
Totaal vastgelegde middelen	14883	+ 694	4391	+ 472
9 voorraden eindprodukt	12	+ 1	6	+ 0
10 vorderingen	415	+ 62	263	+ 53
11 lopende rekening bij banken	175	+ 85	130	+ 46
12 kas + giro	64	+ 15	44	+ 3
Totaal vlottende en liquide middelen	666	+ 163	443	+ 102
Totale middelen in het bedrijf	15549	+ 857	4834	+ 574
Middelen buiten het bedrijf:				
13 grond en gebouwen	351	+ 24	105	+ 35
14 vorderingen op lange termijn	90	- 1	106	- 3
Totaal vastgelegde middelen	441	+ 23	211	+ 32
15 vorderingen op korte termijn	0	+ 0	0	+ 0
16 effecten	162	+ 9	106	+ 11
17 spaarbanksaldo	680	+ 117	545	+ 32
Totaal vlottende middelen	842	+ 126	651	+ 43
Totale middelen buiten het bedrijf	1283	+ 149	862	+ 75
Balanstotaal	16832	+ 1006	5696	+ 649

Boekjaar 1970/72

X 1 miljoen gulden

Oppervlakte grond in eigendom (kadastraal)

6680 eigendomsbedrijven	
1-5-1970	1-5-1972 mutaties
913443 ha	+ 33843 ha
947286 ha	+ 33843 ha

37638 pachtbedrijven	
1-5-1970	1-5-1972 mutaties
69258 ha	+ 22359 ha
91617 ha	+ 22359 ha

Vermogen in het bedrijf:

- 18 leningen van coöperatieve banken
- 19 leningen van overige banken
- 20 leningen van verzekeringsmaatschappijen
- 21 leningen van familieleden
- 22 leningen van overige particulieren
- 23 ruilverkavelingsverplichtingen e.d.

Totaal vreemd vermogen op lange termijn

- 24 leverancierskrediet
- 25 lopende rekening bij banken
- 26 overige bedrijfsschulden

Totaal vreemd vermogen op korte termijn

Eigen vermogen in het bedrijf

Totaal vermogen in het bedrijf

Vermogen buiten het bedrijf:

- Totale schulden buiten het bedrijf
- Eigen vermogen buiten het bedrijf

Totaal vermogen buiten het bedrijf

Balanstotaal

Totaal eigen vermogen (in en buiten het bedrijf)

Eigen vermogen in % van het balanstotaal

Eigen vermogen in % van het bedrijfsvermogen

1780	1886	+	106	432	482	+	50
157	156	-		16	29	+	13
75	74	-		4	4		0
1363	1350	-	13	384	371	-	13
197	213	+	16	42	44	+	2
142	168	+	26	31	36	+	5
3714	3847	+	133	909	966	+	57
337	313	-	24	155	158	+	3
217	221	+	4	129	130	+	1
87	71	-	16	51	72	+	21
641	605	-	36	335	360	+	25
11194	11954	+	760	3590	4082	+	492
15549	16406	+	857	4832	5408	+	574
31	38	+	7	23	26	+	3
1252	1394	+	142	839	911	+	72
1283	1432	+	149	862	937	+	75
16832	17838	+	1006	5696	6345	+	649
12446	13348	+	902	4429	4993	+	564
73,9	74,8	+	0,9	77,8	78,7	+	0,9
80,0	81,4	+	1,4	91,6	92,3	+	0,7

BIJLAGE 5

Inkomensvorming en inkomensbesteding op 104318 landbouwbedrijven ingedeeld naar eigendomsbedrijven en pachtbedrijven

Boekjaar 1978/72

6680 eigendomsbedrijven

37638 pachtbedrijven

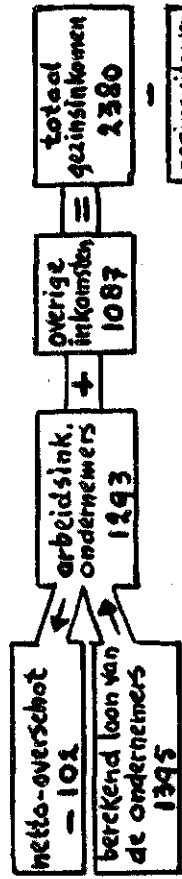
x 1 miljoen gulden

115318 ha

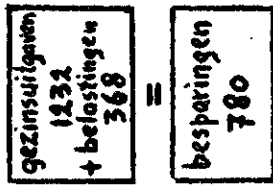
79160 ha

Oppervlakte cultuurgrond

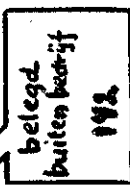
1. netto-overschot (op pachtbasis)	-	102	+	56
2. berekend loon van de ondernemers		1395		789
3. arbeidsinkomen van de ondernemers		1293		845
4. incidentele bedrijfsopbrengsten (netto)		64		37
5. berekende rente (over vee, dode inventaris enz.)	355		238	
6. berekende pacht (van grond en gebouwen in eigendom)	426		59	
7. betaalde rente van langlopende leningen	af } 263		af } 73	
8. betaalde rente van kortlopende bedrijfsschulden	af } 183		af } 32	
9. afschrijving op bedrijfsgebouwen	af } 78		af } 9	
10. overige eigenaarslasten		157		183
11. niet uitbetaalde vergoeding voor bedrijfsvermogen		1614		1065
12. ondernemersinkomen				
13. berekend loon van de boerinnen	138		105	
14. berekend loon van overige gezinsleden	331		123	
15. betaald loon aan gezinsleden	af } 46		af } 29	
16. niet-uitbetaald loon gezinsleden		523		199
17. gezinsinkomen uit het bedrijf		2157		1264
18. opbrengsten van privé-bezittingen	48		39	
19. uitkeringen van verzekeringen (vnl kinderbijslag)	121		56	
20. overige neveninkomsten	af } 74		af } 22	
21. totale privé-inkomsten		243		127
22. totaal gezinsinkomen		2580		1391
23. betaald aan belasting en premies volksverzekeringen		368		234
24. besteedbaar gezinsinkomen		2012		1157
25. huishoudgeld (incl. verbr.prod.uit eigen bedrijf)	846		475	
26. overige kosten van levensonderhoud	308		185	
27. betaald aan vrijwillige verzekeringspremies	51		34	
28. schenkingen en giften	af } 27		af } 20	
29. totale gezinsuitgaven		1232		714
30. besparingen		780		443
31. erfenissen en schenkingen		88		120
32. koerswinst op effecten		5		3
33. boekwinst grond + schadevergoedingen		29		4
34. toeneming van het eigen vermogen		902		564

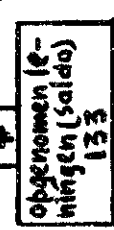
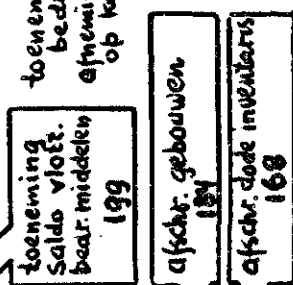
66680 eigendomsbedrijven

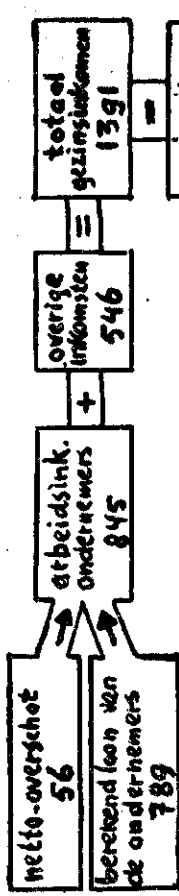
Vastgelegde midd. 23
 Vlottende midd. 126
 Schulden 7

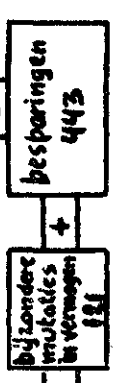
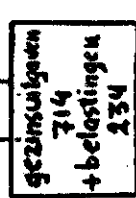
toeneming saldo vloet. bevr. middelen 199
 }
 toeneming vlottende bedr. middelen 163
 }
 afneming schulden op korte termijn 36

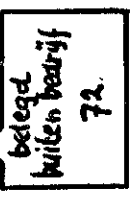
→ grond en gebouwen 465
 → veestapel 240
 → dode inventaris 240
 → ov. duurzame prod. midd. 101

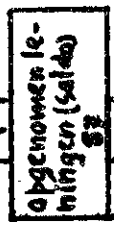
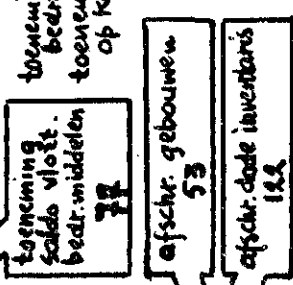
37638 pachtbedrijven

Vastgelegde midd. 32
 Vlottende midd. 473
 Schulden 3

toeneming saldo vloet. bevr. middelen 77
 }
 toeneming vlottende bedr. middelen 102
 }
 afneming schulden op korte termijn 25

→ grond en gebouwen 257
 → veestapel 143
 → dode inventaris 169
 → ov. duurzame prod. midd. 78